

แนวทางปฏิบัติ Dos & Don'ts เพื่อลดความสับสนเกี่ยวกับพฤติกรรมสี่เทา และเป็นแนวทางในการประพฤติตนทางจริยธรรม

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรมเพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ประกอบกับคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรมให้ความเห็นชอบประมวลจริยธรรมของพนักงานส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการประพฤติปฏิบัติตน นั้น

เพื่อเป็นการขับเคลื่อนจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐดังกล่าวข้างต้น เทศบาลตำบลสามง่าม โดยคณะทำงานเพื่อขับเคลื่อนเรื่องจริยธรรมและให้คำปรึกษาทางจริยธรรม จึงได้ออกแนวทางปฏิบัติ Dos & Don'ts เพื่อลดความสับสนเกี่ยวกับพฤติกรรมสี่เทาและเป็นแนวทางในการประพฤติตนทางจริยธรรมเพื่อให้พนักงานส่วนท้องถิ่นและบุคลากรสังกัด เทศบาลตำบลสามง่าม ได้ยึดถือและปฏิบัติตามโดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ข้อจริยธรรมหลัก

ข้อจริยธรรมหลัก	แนวทางปฏิบัติ Dos (ควรทำ)	แนวทางปฏิบัติ Don'ts (ไม่ควรทำ)
ข้อ ๑ ยึดมั่นในสถาบันหลักของ ประเทศ อันได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย อันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยยึดถือผลประโยชน์ของประเทศ ชาติเป็นสำคัญ ประพฤติปฏิบัติตน อยู่ในกรอบศีลธรรมอันดี และ เทิดทูนรักษาไว้ซึ่งสถาบัน พระมหากษัตริย์	(๑) ปกป้อง ดูแล และยึดถือประโยชน์ ของชาติเป็นสำคัญพิทักษ์รักษาไว้ซึ่ง เอกราชและอธิปไตยของชาติ (๒) จงรักภักดีและเทิดทูนไว้ซึ่ง สถาบันพระมหากษัตริย์	(๑) ไม่ประพฤติตนอันอาจก่อให้เกิด ความเสื่อมเสียต่อเกียรติภูมิของชาติ ศาสนาพระมหากษัตริย์และการ ปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข (๒) ไม่ประพฤติตนอันเป็นการต่อต้าน หรือไม่จงรักภักดีหรือไม่เทิดทูนสถาบัน พระมหากษัตริย์
ข้อ ๒ ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อ หน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไป ตรงมาตามกฎหมายและตาม ทำนองคลองธรรม โปร่งใสและมี จิตสำนึกที่ดี	(๑) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เทียงธรรม (๒) ใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจด้วย ความยุติธรรม ตรงตามเจตนารมณ์ของ กฎหมาย (๓) รับผิดชอบต่อผลการกระทำของ ตนเอง อธิบายสิ่งที่ตนได้ปฏิบัติอย่างมี เหตุผลและถูกต้องชอบธรรม พร้อม ยินดีแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น (๔) ละเว้นจากการกระทำที่ปวงที่ ก่อให้เกิดความเสียหายต่อตำแหน่ง หน้าที่ของตนเองหรือพนักงานเทศบาล คนอื่น	(๑) ไม่มุ่งหวังและแสวงหาผลประโยชน์ อันมิควรได้จากการปฏิบัติงาน (๒) ไม่ให้กระทำการหรือมีพฤติกรรม ในทางมิชอบ (๓) ไม่นำผลงานของผู้อื่นมาเป็น ของตนเอง (๔) ไม่ทำให้งานในหน้าที่เสียหาย (๕) ไม่สั่งราชการด้วยวาจาในเรื่อง ที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ ราชการ

ข้อจริยธรรมหลัก	แนวทางปฏิบัติ Dos (ควรทำ)	แนวทางปฏิบัติ Don'ts (ไม่ควรทำ)
ข้อ ๓ กล่าวตัดสินใจ และกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม และกล้าแสดงความคิดเห็นคัดค้านหรือเสนอให้มีการลงโทษผู้ที่ทำสิ่งไม่ถูกต้อง	(๑) ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ได้บังคับบัญชา ยึดมั่นความถูกต้องเที่ยงธรรม ยึดถือผลประโยชน์ของชาติ (๒) เมื่อรู้หรือพบเห็นการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมนี้ พนักงานส่วนท้องถิ่นต้องมีหน้าที่รายงานการฝ่าฝืนดังกล่าวพร้อมหลักฐานพยาน ต่อหัวหน้าส่วนราชการ (๓) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรู้ความสามารถ และทักษะในการดำเนินงาน ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดมั่นในความถูกต้องเที่ยงธรรม ถูกต้องตามหลักกฎหมายระเบียบปฏิบัติ	(๑) ไม่ตัดสินใจกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบกฎหมายที่กำหนดไว้ (๒) ไม่กระทำการเลียงประมวลจริยธรรมนี้
ข้อ ๔ คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ	(๑) ในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบในหน่วยงานโดยตรงหรือหน้าที่อื่นต้องยึดถือประโยชน์ของทางราชการเป็นหลัก (๒) ควรมีจิตสาธารณะในการให้บริการประชาชน	(๑) ไม่นำความสัมพันธ์ส่วนตัวที่เคยมีต่อบุคคลอื่น ไม่ว่าจะเป็ญาติพี่น้องพรรคพวก เพื่อนฝูงหรือผู้มีบุญคุณส่วนตัว มาประกอบการใช้ดุลยพินิจให้คุณหรือให้โทษแก่บุคคลนั้น (๒) ไม่ใช่เวลาราชการ เงินทรัพย์สิน บุคลากร บริการ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกของทางราชการไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัวของตนเองหรือผู้อื่น เว้นแต่ได้รับอนุญาตโดยชอบด้วยกฎหมาย
ข้อ ๕ มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานและภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	(๑) ปฏิบัติงานโดยมุ่งประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของงานให้เกิดผลดีที่สุดจนเต็มกำลังความสามารถ (๒) ใช้ความรู้ความสามารถ ความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ตามคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพโดยเคร่งครัด	(๑) ไม่อุทิศตนให้กับการปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วยความรอบคอบระมัดระวังและเต็มกำลังความสามารถที่มีอยู่

ข้อจริยธรรมหลัก	แนวทางปฏิบัติ Dos (ควรทำ)	แนวทางปฏิบัติ Don'ts (ไม่ควรทำ)
<p>ข้อ ๖ ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติโดยการใช้ความรู้สึก หรือความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุสภาพร่างกาย สถานะของบุคคลหรือฐานะทางเศรษฐกิจสังคม</p>	<p>(๑) ให้บริการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนโดยมีอัธยาศัยที่ดีปราศจากอคติและไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลผู้มาติดต่อโดยไม่เป็นธรรมในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนาการศึกษา อบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ เว้นแต่จะดำเนินการตามมาตรการที่รัฐกำหนด เพื่อขจัดอุปสรรค หรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้ เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเป็นการเลือกปฏิบัติที่มีเหตุผล เป็นธรรม และเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป</p>	<p>(๑) ไม่นำความสัมพันธ์ส่วนตัวที่เคยมีต่อบุคคลอื่น ไม่ว่าจะป็นญาติพี่น้อง พรรคพวก เพื่อนฝูงหรือผู้มีบุญคุณส่วนตัว มาประกอบการใช้ดุลยพินิจให้คุณหรือให้โทษแก่บุคคลนั้น</p> <p>(๒) ไม่กระทำการให้กระทบสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่นก่อนการหรือหน้าที่ให้บุคคลโดยไม่มีอำนาจตามกฎหมาย</p> <p>(๓) ไม่เอื้อประโยชน์เป็นพิเศษให้แก่ญาติพี่น้อง พรรคพวกเพื่อนฝูงหรือผู้มีบุญคุณและต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมไม่เห็นแก่หน้าผู้ใด</p>
<p>ข้อ ๗ ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี และรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการด้วยการรักษาเกียรติศักดิ์ของความเป็นพนักงานส่วนท้องถิ่น รวมทั้งปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>(๑) รักษาจรรยาของตนให้ดี น้อมนำพระบรมราโชวาท หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและหลักคำสอนทางศาสนามาใช้ในการดำเนินชีวิต</p> <p>(๒) เป็นแบบอย่างที่ดีในการเป็นพลเมืองดี ด้วยการเคารพและปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด</p> <p>(๓) ปฏิบัติตนอยู่ในกรอบจริยธรรม คุณธรรม และศีลธรรมทั้งโดยส่วนตัว และโดยหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสาธารณชน</p>	<p>(๑) ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น ไม่แสดงกิริยาหรือใช้วาจา อันไม่สุภาพอาฆาตมาดร้ายหรือใส่ร้ายหรือเสียดสีบุคคลใด</p> <p>(๒) ไม่รับของขวัญ ของกำนัลทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลอื่น ความเดือดร้อนเสียหาย</p> <p>(๓) ไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ จนเป็นเหตุทำให้ผู้ถูกรกระทำได้รับ</p> <p>(๔) ไม่คบหาหรือให้การสนับสนุนแก่ผู้ประพฤติผิดกฎหมายผู้มีอิทธิพลหรือผู้มีความประพฤติหรือมีชื่อในทางเสื่อมเสีย อันอาจกระทบกระเทือนต่อความเชื่อถือศรัทธาของประชาชน</p>

๒. ข้อจรรยาบรรณทั่วไป

ข้อจรรยาบรรณหลัก	แนวทางปฏิบัติ Dos (ควรทำ)	แนวทางปฏิบัติ Don'ts (ไม่ควรทำ)
ข้อ ๑ ยึดมั่นธรรมาภิบาลและอุทิศตนเพื่อประโยชน์สุขแก่ประชาชน	(๑) ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม ธรรมาภิบาล เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน (๒) ปลุกฝังจิตใจให้ประชาชนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม สร้างคุณธรรม จริยธรรมรู้จักเสียสละ ร่วมแรงร่วมใจมีความร่วมมือในการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมช่วยลดปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ช่วยกันพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเป็นหลักการในการดำเนินชีวิต ช่วยแก้ปัญหาและสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์สุขแก่สังคม	(๑) ไม่กระทำการขัดหรือแย้งระบบคุณธรรมและหลักธรรมาภิบาล
ข้อ ๒ ดูแลรักษาและใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่างประหยัด คุ่มค่า และระมัดระวังไม่ให้เกิดความเสียหาย	(๑) ดูแลรักษาและใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่างประหยัด คุ่มค่า เหมาะสมด้วยความระมัดระวัง มิให้เสียหายหรือสิ้นเปลืองเสมือนเป็นทรัพย์สินของตนเอง	(๑) ไม่ดูแลทรัพย์สินของทางราชการ และไม่ระมัดระวังจนทำให้เกิดความเสียหาย
ข้อ ๓ ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุภาพ เรียบร้อย และมีอัธยาศัยที่ดี	(๑) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุภาพ เรียบร้อย มีอัธยาศัย (๒) ให้บริการด้วยความเต็มใจยิ้มแย้ม	(๑) ไม่แสดงอารมณ์ที่ไม่พึงประสงค์ในระหว่างการปฏิบัติงาน
ข้อ ๔ มุ่งบริการประชาชน และแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ด้วยความเป็นธรรม รวดเร็ว เสมอภาค และเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์	(๑) ให้บริการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนโดยมีอัธยาศัยที่ดี ปราศจากอคติ	(๑) ไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลผู้มาติดต่อ โดยไม่เป็นธรรมในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษา อบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ

ข้อจริยธรรมหลัก	แนวทางปฏิบัติ Dos (ควรทำ)	แนวทางปฏิบัติ Don'ts (ไม่ควรทำ)
ข้อ ๕ จัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะ ต้องคำนึงถึงคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	(๑) การจัดทำบริการสาธารณะอันเป็นประโยชน์ต่อประชาชน ให้คำนึงถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผลเป็นสำคัญ (๒) พึงคำนึงเสมอว่าการจัดทำบริการสาธารณะ เป็นการจัดทำบริการจากเงินภาษีของประชาชน ฉะนั้นจึงควรใช้เงินงบประมาณให้เกิดความคุ้มค่า เหมาะสม	(๑) ไม่จัดทำบริการสาธารณะอันจะไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนในพื้นที่ และส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
ข้อ ๖ ให้ข้อมูลข่าวสารตามข้อเท็จจริงแก่ประชาชนอันอยู่ในความรับผิดชอบของตนอย่างถูกต้องครบถ้วน และไม่บิดเบือน	(๑) เปิดเผยหลักเกณฑ์ ขั้นตอน วิธีปฏิบัติงาน ให้ผู้รับบริการได้รับทราบ รวมถึงให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้มาร้องขอตามกรอบของระเบียบกฎหมาย	(๑) ไม่ใช่ข้อมูลที่ได้มาจากการดำเนินงานไปเพื่อการอื่น อันไม่ใช่การปฏิบัติหน้าที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ตนเองหรือบุคคลอื่น (๒) ไม่ควรเปิดเผยที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงาน
ข้อ ๗ เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน	(๑) พัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรอบรู้ และมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ ในการปฏิบัติงานในหน้าที่	(๑) ไม่เรียนรู้หรือพัฒนาตนเองเพื่อที่จะทำให้องค์กรเกิดการพัฒนา
ข้อ ๘ ไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม	(๑) ในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบ ในหน่วยงานโดยตรงหรือหน้าที่อื่น ต้องยึดถือประโยชน์ของทางราชการเป็นหลัก	(๑) ไม่ใช่เวลาราชการ เงินทรัพย์สิน บุคลากร บริการ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกของทางราชการไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัวของตนเองหรือผู้อื่น เว้นแต่ได้รับอนุญาตโดยชอบด้วยกฎหมาย (๒) ไม่กระทำการ หรือดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติการใดในฐานะส่วนตัว ซึ่งก่อให้เกิดความเคลือบแคลงหรือสงสัยว่าจะขัดกับประโยชน์ส่วนรวมที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน้าที่

ข้อจรรยาบรรณหลัก	แนวทางปฏิบัติ Dos (ควรทำ)	แนวทางปฏิบัติ Don'ts (ไม่ควรทำ)
ข้อ ๙ ต้องปฏิบัติตามประมวล จรรยาบรรณอย่างตรงไปตรงมา และ ไม่กระทำการเลียงประมวล จรรยาบรรณนี้	(๑) ปฏิบัติตามประมวลจรรยา บรรณอย่างตรงไปตรงมา	(๑) ไม่กระทำการเลียงประมวลจรรยา บรรณนี้ในกรณีที่มีข้อสงสัยหรือมีผู้ทักท้วงว่า การกระทำดังกล่าวของพนักงานเทศบาล อาจขัดประมวลจรรยาบรรณ พนักงาน เทศบาลต้องหยุดการกระทำดังกล่าว (๒) ไม่ละเมิดหลักสำคัญทางศีลธรรม ศาสนา และประเพณีในกรณีมีข้อขัดแย้ง ระหว่างประมวลจรรยาบรรณนี้กับหลัก สำคัญทางศีลธรรม ศาสนาหรือประเพณี